

SZABAD BOGLÁRKA

Mesemondók a Damján táborban

IMMÁRON MÁSODIK ÉVE LÁTOGATJUK MEG A MESESZÓ MAGYAR SZÖVEGFOLKLÓR EGYESÜLET TAGJAIKÉNT A SZENT DAMJÁN TÁBORT. EGY-EGY MAGYAR NÉPMESÉVEL, EGY-EGY ÖLELÉSSSEL, ÉS BÁR RÖVID IDŐRE, DE SZÁMOS BOLDOG MESEÉLMÉNNYEL IGYEKEZTÜNK GAZDAGÍTANI A TÁBOROZÓK NYARALÁSÁT.

Régebbi Damján táboros élményeim hatására merült fel bennem, hogy ha segítőként már nem is, de mesemondóként meglátogatnám a táborozókat. A Meseszó Magyar Szövegfoklór Egyesület – melynek két éve vagyok aktív tagja – egy olyan közeg, amelyben a tagok egyébként is fogékonyak az önkéntes mesemondásra, a népmesék ajándékba adására. Már tavaly is részt vettünk a tábori programok egyik délutánján (Sándor Ildikó és jómagam meséltünk), míg idén öten is el tudtunk menni Debrecenbe, hogy szóljon a mese. Bartók Ágotát, Sörös Rozkát, Pintér Zsoltot és Bukovics Jánost kérdeztem a tábori élményekről, a választott mesékről és a tapasztalataikról.

Mióta mesélsz, hogyan talált rád a mesemondás, és kiknek mesélsz szívesen?

ÁGOTA: 2014-ben végeztem a Hagyományok Háza által szervezett Magyar népmese – hagyományos mesemondás tanfolyamon. Ezután egy tanulási és töltkezési időszak következett, két éve mesélek rendszeresen előszavas mesemondással. Kerese-kutatok, sok időt töltök ahogy egy-egy, számomra érdekes mesére rátaláljak. Kedvenceim az értelmező, magyarázó, eredetkereső és „okos lány” típusú mesék. A humoros, csattanós mesék is közel állnak hozzám.

JÁNOS: Gyerekkoromtól kezdve mesélek, öregapám tanított a mesélésre. Később, a szakmából következően (vadászat, vadőr) sokkal inkább

a történetmesélés, a vadásztörténetek érdekeltek, ez volt a mindennapos. Nagy változás volt az életemben az 1997-es év, amikor Hollókőre kerültem, s ott kisbíró lettem. Talán innen számolhatjuk a mesékkel való komolyabb foglalkozást. Felnőtteknek szeretek mesélni elsősorban, de mesélek gyermekeknek is. Egyszóval: mindenkinek!

ZSOLT: 2014-ben végeztem a Hagyományok Háza tanfolyamán én is, így mesemondó pályám Ágotáéval és Rozkáéval köthető össze. A kezdetek kezdetén együtt meséltünk, és ennek a közös mesélésnek az eredményeként született meg a Hetedhét Hatvan népmesefesztivál szervezésének a gondolata. Azoknak mesélek szívesen, akik ezt örömmel fogadják. Ez különösen izgalmas, amikor olyanok kapcsolódnak be, akik a mesehallgatás elején még nem is tudják, hogy ők szeretnek mesét hallgatni.

ROZKA: Gyerekkorom óta mesélek. Első mesemondó versenyemre valószínűleg pedagógiai cézzal indítottak el: hátha megszólalok. Ez ma sincs másképp. Szeretem a csendet, de ha mesélek, általa megnyílik egy kapu, értelmet kapnak a dolgok, találkozik a múlt a jellel, örülök és talán örömet is okozok.

Hogyan készültél a Damján táborra, milyen meséket válogattál?

ÁGOTA: A Damján táborra való készülés semmiben nem különbözött az egyéb mesés alkalmaktól. Sőt, jobban izgultam, vajon hogy fogják fogadni a történeteket, és átmennek-e a humoros részek. És igen! Meglepődtem, hogy milyen figyelemmel és csendben hallgattak, pont azokon a részekben nevettek, ahol kellett. Még azokat a fiatalokat is lekötötte a mese, akik egyébként nehezen tudnak pár percnél többet egy helyben maradni.

JÁNOS: Amikor a táborra készültem, és a meséket válogattam, a gyerekekre gondoltam. Mivel nem először jártam ilyen közegben mesélni, ezért a tapasztaltak miatt állatmeséket és tréfás meséket vittem magammal.

ZSOLT: Hacsak nincs valami különleges igény a felkérésben, vagy nem közös mesélésről van szó, akkor inkább a hallgatókat látva, reakciójukat hallva döntöm el, hogy mikor mit mesélek. Így történt ez most Debrecenben is.

ROZKA: A Damján táborba azokat a meséket választottam ki, amelyeket a legjobban szeretek, és éppen ezért bármikor, bármilyen körülmények között képes vagyok úgy átadni a gyerekeknek és felnőtteknek is, hogy bevonom őket, és közösen szöjünk a mese fonalát.

Mik a tapasztalataid, hogyan fogadták a táborozók a meséket?

ÁGOTA: Az egyik anyuka, aki a kamasz fiával volt a táborban, így fogalmazott: „De jó volt! Egy kis időre elfelejtettem a gondjaim, és újra gyerekeknek éreztem magam.” Örülök, hogy vihettam a Meseszó egyesületet, és ha hívnak, máskor is szívesen megyek.

JÁNOS: Nagyon jól, vidáman fogadták a meséket! Számomra sem újdonság ez a közeg, hiszen sok helyre járunk, sokféle hallgatósággal találkozunk. Azt el kell mondani, hogy hálás hallgatók, el sem hinné az ember, hogy így meg tudja fogni, meg tudja hatni őket a népmese. Az az igazság, hogy sok szeretetet kaptunk tőlük...

ZSOLT: Nagyon szeretek ilyen környezetben mesélni. Hangulatos volt ez az alkalom, és mindig lenyűgöz, hogy az amúgy fogyatékkal élőknek nevezettek mennyivel jobban tudnak figyelni, és beleélni magukat a mesékbe. Bennük kevésbé él az a társadalmi elvárás, amely az érzelmeink ki nem mutatásában jelenik meg.

ROZKA: A táborban nemcsak adtam, de rengeteget kaptam is: mosolyt, önfeledt játékot, a gyerekek által nehezen kimondott, de türelmesen ki-várt mondatokat.

Melyik a te kedvenc meséd, és miért?

ÁGOTA: Nincs kedvenc mesém. Ha választani kell, azokat a meséket szeretem, ahol nem megszokott elemek szerepelnek a mesékben. Ilyen például a magyar mesék közül A halálkeresztapa.

JÁNOS: Talán nekem nincs is olyan, hogy kedvenc mese. Tény, hogy a felnőtt mesék állnak közelebb hozzám, ha éjjel felkeltenél, akkor álomból felébredve is bármelyiket elmondanám. Én magát a mesélést szeretem, nem pedig egy-egy konkrét mesét.

ZSOLT: Ez hangulat- és hallgatóságfüggő. Az a mese a kedvencem, amely teljesen magával ragadja a hallgatókat és ezen keresztül engem is. Szerencsére egyre több olyan alkalom van, amikor úgy érzem, a mesém igazán célba ér. Említhetnék egy-egy mesehallgatással először találkozó felnőtt mesekocsmát, de talán, ami legmélyebben megérintett: amikor a fogyatékkal élők tokaji intézetében egy vak kislány két órán keresztül hallgatta a meséinket, és szóról szóra megismételt mindent, amit mondtunk. Csodás élmény volt azt látni, amint kihangosította az önmagában zajló folyamatot, és elképzelte a mesét és annak főszereplőit.

ROZKA: Nincs olyan, hogy egy kedvenc mese. Borsos József mesemondó társamtól olvastam egyszer, hogy a mese választja ki a mesemondóját. Szerintem is. Szívesen mondok legendameséket, tündérekéről szóló történeteket, de bátran megküzdök a sárkányokkal is.

